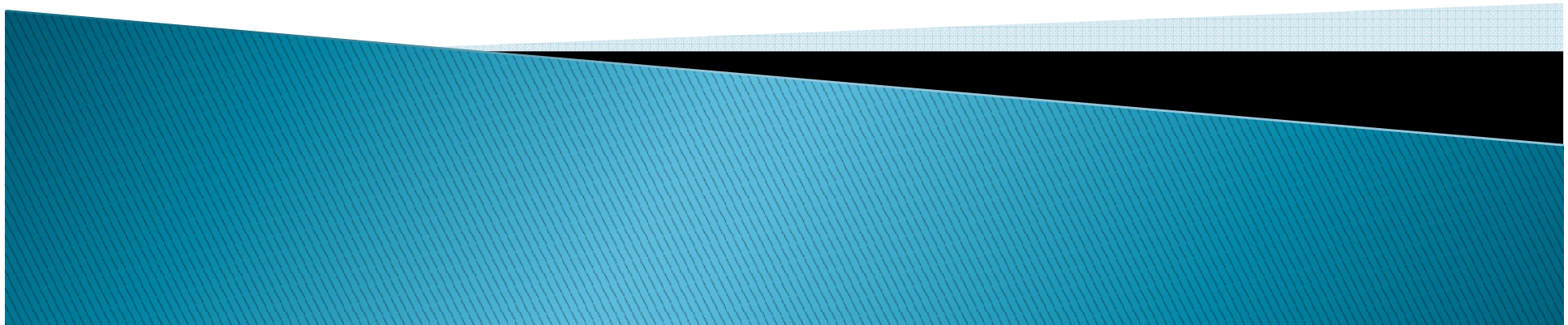

GENERÁLNÁ KLAUZULA NEKALEJ SÚŤAŽE

JUDr. Jozef Vozár, CSc.

Účel práva proti nekalej súťaži

- ▶ „Úprava nekalej súťaže je naviazaná predovšetkým na ustanovenie čl. 26 Listiny, ktorá zaručuje slobodné podnikanie. Ústavný konformný výklad ustanovenia § 44 OBZ by mal podnikateľovi čo možno v najväčšej miere zaručiť právo na podnikanie v prostredí nezaťaženom korupciou a klientelizmom.“ /Nález ÚS ČR, sp. zn.: IV ÚS 27/09/

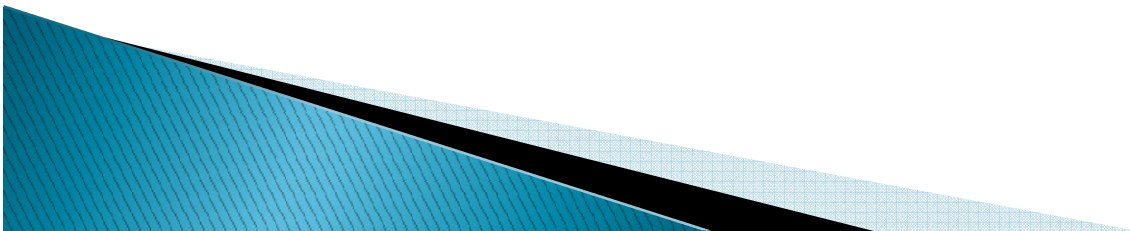
Vzťah generálnej klauzuly k jednotlivým skutkovým podstatám

- ▶ Najvyšší súd ČR uviedol, že *„vzťah generálnej klauzuly k jednotlivým skutkovým podstatám nekalej súťaže je taký, že pokiaľ bude naplnená niektorá zo zvláštnych skutkových podstát, bude mať protiprávne konanie súčasne znaky generálnej klauzuly; na druhej strane, ak dôjde ku konaniu, ktoré nenaplní znaky niektorej zo zvlášť upravených skutkových podstát, môže sa napriek tomu jednať o nekalú súťaž, ak má znaky všeobecnej skutkovej podstaty“.*

/Najvyšší súd ČR sp. zn.: 32 Odo 1370/2005/

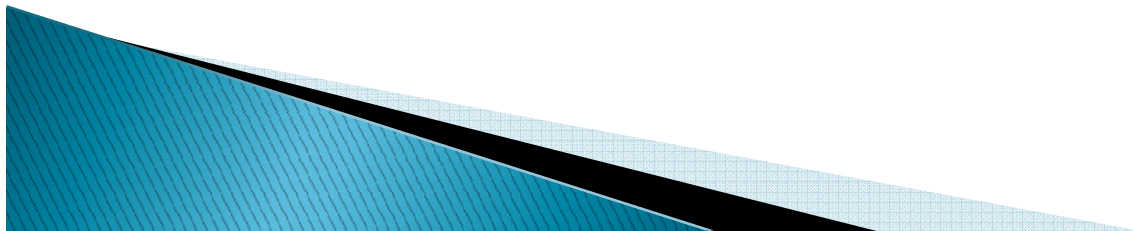

- ▶ Ako to vyplýva zo samotného ustanovenia § 44 ods. 1 OBZ, na to, aby mohlo byť určité konanie kvalifikované ako nekalosúťažné a zákonom reprobované, musia byť splnené tri kumulatívne podmienky:
  - ide o konanie v hospodárskej súťaži,
  - konanie je v rozpore s dobrými mravmi súťaže,
  - konanie je spôsobilé privodiť ujmu.

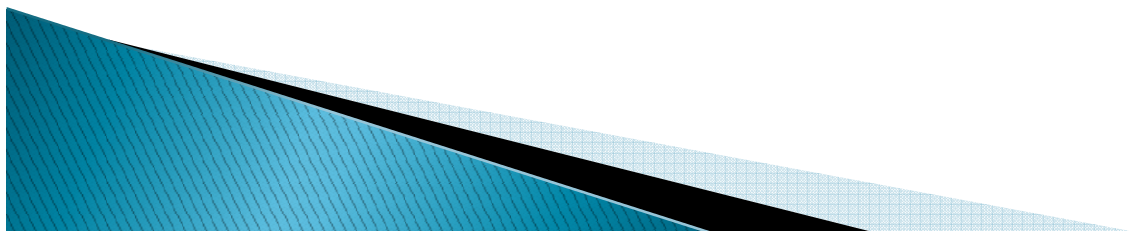

Pojem súťažiteľ a priemerný spotrebiteľ

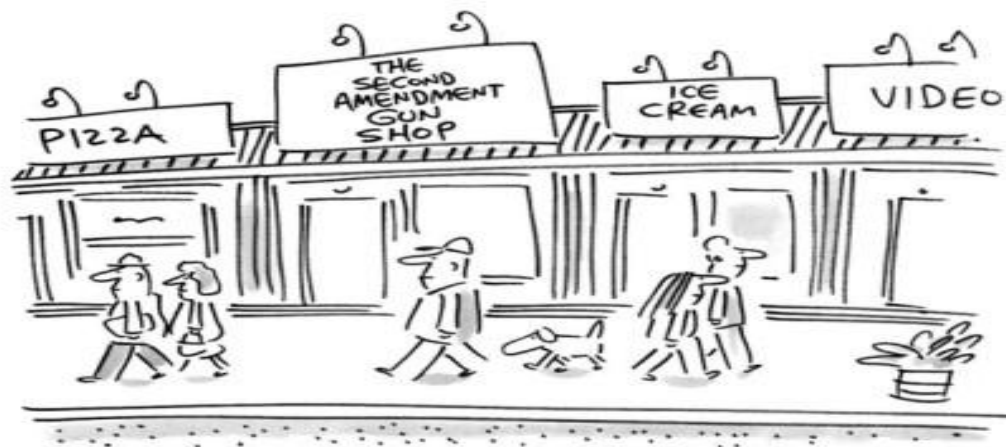
- ▶ Podľa § 41 OBZ *„Fyzické i právnické osoby, ktoré sa zúčastňujú na hospodárskej súťaži, aj keď nie sú podnikateľmi (ďalej len „súťažitelia“), majú právo slobodne rozvíjať svoju súťažnú činnosť v záujme dosiahnutia hospodárskeho prospechu a združovať sa na výkon tejto činnosti; sú však povinné pritom dbať na právne záväzné pravidlá hospodárskej súťaže a nesmú účasť na súťaži zneužívať.“*

- ▶ Pojem „súťažiteľ“ zákonodarca zaviedol ako legislatívnu skratku osôb, ktoré sa zúčastňujú na hospodárskej súťaži, aj keď nie sú podnikateľmi (môže ísť napr. o nadácie, komory podnikateľov, komory slobodných povolání ale aj štát). Ide o široké vymedzenie tohto pojmu, ktorého cieľom je komplexná ochrana hospodárskej súťaže.

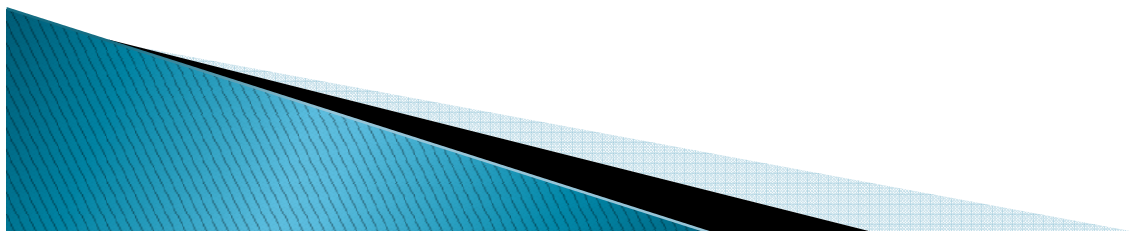
- ▶ Podľa § 2 písm. a) ZOS „*spotrebiteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti*“.

- ▶ Pri hľadaní odpovede na otázku „priemerného spotrebiteľa“ je potrebné vychádzať z judikatúry Súdneho dvora EÚ.

Tá charakterizuje priemerného spotrebiteľa ako človeka, ktorý má dostatok informácií a je v rozumnej miere pozorný a opatrný, s ohľadom na sociálne, kultúrne a jazykové faktory.

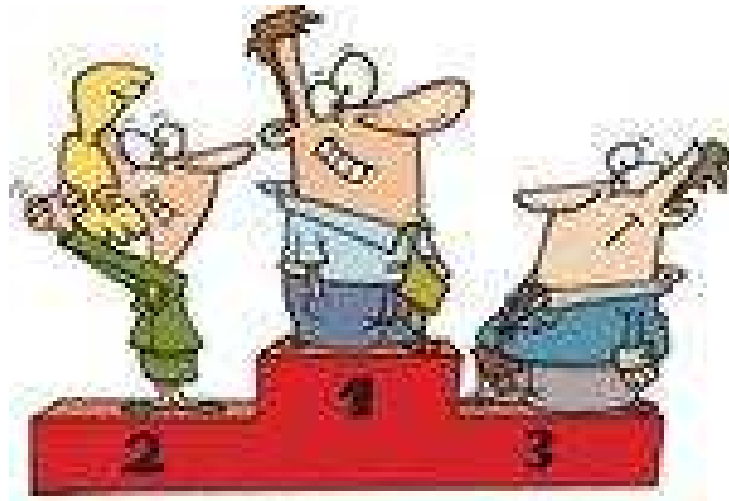
Najnovšia nemecká judikatúra hovorí o priemernom spotrebiteľovi ako o priemerne informovanom, pozornom a rozumnom.

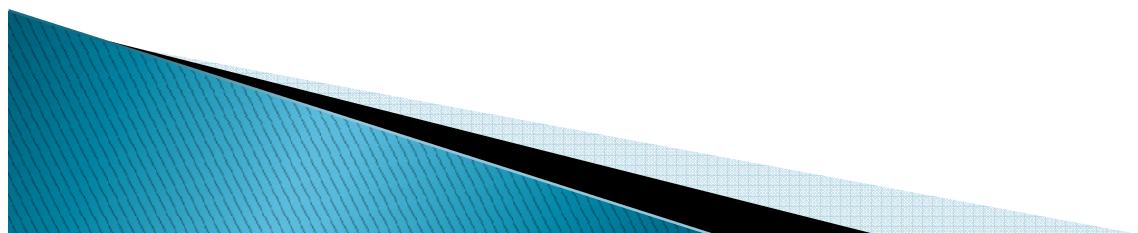

Konanie v hospodárskej súťaži

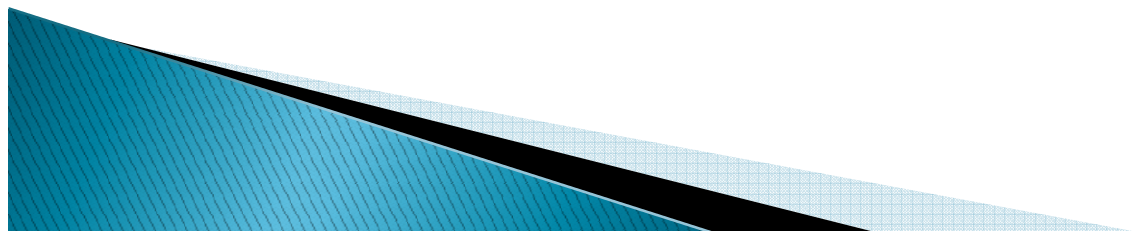
- ▶ Najvyšší súd ČR napríklad definoval hospodársku súťaž ako „... boj niekoľkých, najmenej však dvoch osôb alebo skupín osôb, z ktorých sa jedna snaží získať pred druhou prednosť“.

- ▶ Knap definoval hospodársku súťaž ako *„Súperenie dvoch alebo viacerých hospodárskych subjektov na tej istej strane trhových vzťahov – ponuky či dopytu o dosiahnutie hospodárskeho výsledku spočívajúceho v uskutočnení výmeny výrobkov alebo služieb s tými istými potenciálnymi účastníkmi trhu, a to také súperenie, ktoré vzájomne ovplyvňuje hospodársku činnosť týchto subjektov a vytvára na strane druhých potenciálnych účastníkov trhových vzťahov objektívnu možnosť voľby medzi rôznymi súťažnými ponukami či dopytmi.“*

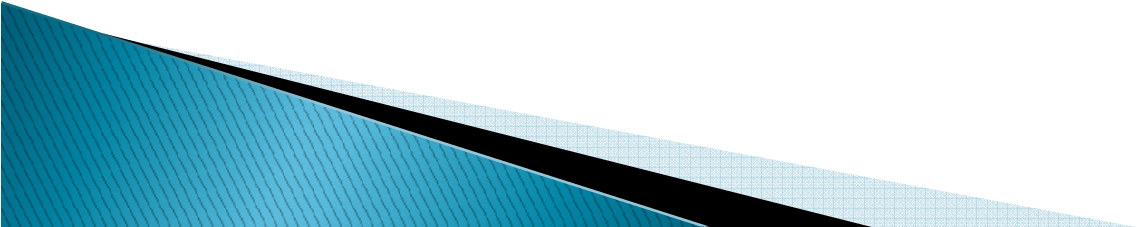
- ▶ Najvyšší súd SR vyložil z tohto pohľadu súťažný vzťah zúžene, keď uviedol: *„K tomu, aby konaním súťažiteľov mohlo dôjsť k nekalosúťažnému konaniu je potrebné, aby sa pri naplnení ostatných zákonných pojmových znakov nekalej súťaže produkty súťažiacich subjektov stretli na trhu, a to v predmete, čase a priestore. Túto podmienku nemožno považovať za splnenú, ak ide o súťažiteľov podnikajúcich v rôznych regiónoch a každý z nich si samostatne vytvára povesť a okruh zákazníkov“.*

Konanie v rozpore s dobrými mravmi súťaže

- ▶ Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí problematike „dobrých mravov súťaže“ okrem iného uviedol: *„Pod pojem dobré mravy súťaže sa zahrňuje konanie, ktoré je síce nezávadné podľa zásad všeobecnej morálky, môže však byť závadné z prísnejšieho hľadiska dobrých mravov súťaže. Meradlom sú mravné názory, obyčaje, zvyklosti, ktoré zachovávajú všetci spravodlivo, poctivo, čestne a svedomite konajúci účastníci súťažného boja.“*

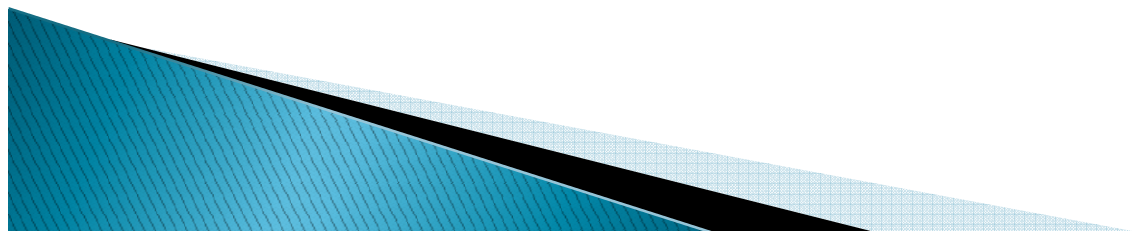
/Rozsudok NS SR, sp. zn. 3 Obo 147/2007/

- ▶ Tri funkcie „dobrých mravov“, ktoré možno aplikovať aj na „dobré mravy súťaže“.

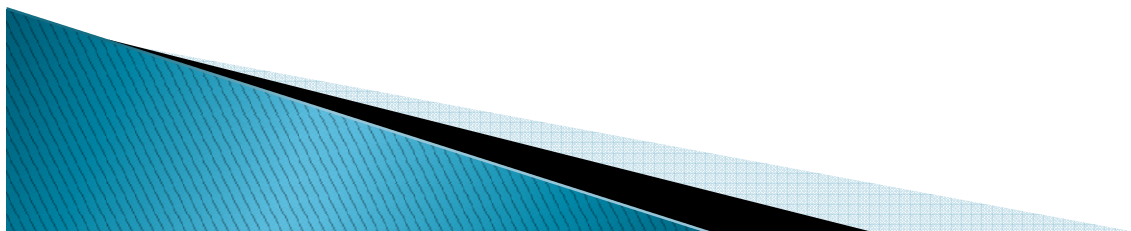
1. Preventívna funkcia
2. Interpretačná funkcia
3. Hodnotiaca funkcia

Contra
Bonos
Mores

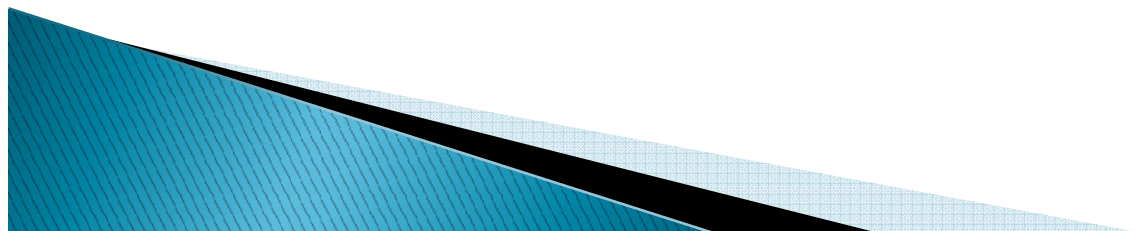

Konanie spôsobilé privodiť ujmu

- ▶ „Ujma predstavuje ohrozenie subjektívnych občianskych práv. Je jedným z predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti“.
- ▶ Ujma, ako ďalší z pojmových znakov generálnej klauzuly nekalej súťaže je teda pojem širší ako škoda; zahŕňa nielen škodu, ale môže ísť aj o nehmotnú ujmu (napr. ohrozenie dobrej povesti). Pre naplnenie skutkovej podstaty vyjadrenej v generálnej klauzule nekalej súťaže nie je potrebné, aby k spôsobeniu ujmy skutočne došlo, stačí, ak jej vznik hrozí. Poškodení alebo ohrození môžu byť tak súťažitelia, ako aj spotrebitelia.

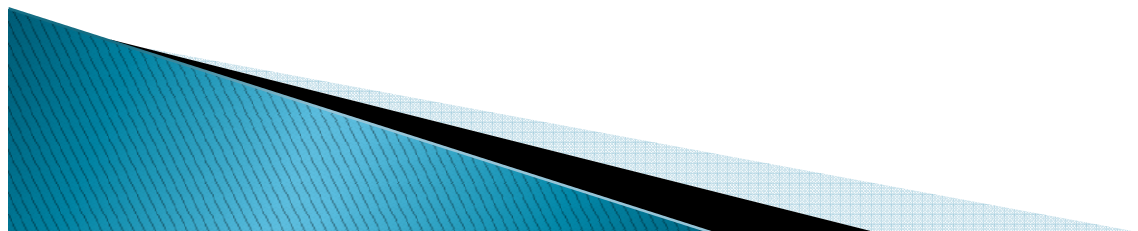

- ▶ **Generálna klauzula plní dve hlavné funkcie:**
  - ak je naplnená niektorá zo skutkových podstát uvedených v § 44 ods. 2 OBZ, musí spĺňať protiprávne konanie aj znaky generálnej klauzuly,
  - generálna klauzula dáva právny základ na postihovanie v zákone nepomenovaných konaní.

Možnosti aplikácie generálnej klauzuly v praxi

- ▶ Nekalé obchodné praktiky
- ▶ Zneužívanie ľudskej záľuby v hre
- ▶ Predaj výrobkov pod výrobnú cenu
- ▶ Spam a iné neprimerané formy obťažovania zákazníka
- ▶ Progresívne získavanie zákazníkov
- ▶ Zneužívanie informácií získaných v rámci pracovného pomeru
- ▶ Nekalá súťaž v prostredí internetu
- ▶ Vytváranie databáz a publikovanie mien dlžníkov
- ▶ Porušovanie právnych predpisov
- ▶ Iné prípady nekalej súťaže

- ▶ Okrem uvedených prípadov možno zo zahraničnej judikatúry a literatúry odkázať najmä na tieto prípady:
  - zabraňovacia súťaž,
  - využívanie cudzej reklamy,
  - nekalé získanie zákazníkov,
  - nežiadané návštevy obchodného zástupcu,
  - zaslanie neobjednaného tovaru,
  - reklama v prípade smrti,
  - skrytá reklama,
  - nekalá reklama.

ĎAKUJEM ZA POZORNOST.

